

**DANİMARKA
KRALİYET ANAYASASI**

**27 MART 1953 TARİHLİ
TAHT YASASI**

DANİMARKA ANAYASASI

DANİMARKA KRALLİYET ANAYASASI
5 HAZİRAN 1953

İÇİNDEKİLER

	Madde No. Sayfa No.
Bölüm I.	1-4..... 153
Bölüm II.	5-11..... 153-154
Bölüm III.	12-27..... 154-156
Bölüm IV.	28-34..... 157-158
Bölüm V.	35-58..... 158-162
Bölüm VI.	59-65..... 162-163
Bölüm VII.	66-70..... 163-164
Bölüm VIII.	71-85..... 164-166
Bölüm IX.	86-87..... 166
Bölüm X.	88..... 167
Bölüm XI.	89..... 167

27 MART 1953 TARİHLİ
TAHT YASASI

Taht Yasası	1-7..... 168
--------------------	--------------

DANİMARKA KRALİYET ANAYASASI

5 HAZİRAN 1953

27 MART 1953 TARİHLİ TAHT YASASI

Bölüm I.

Madde 1.

Bu anayasa, Danimarka Kraliyet Birliğinin her yerinde geçerlidir.

Madde 2.

Yönetim şekli sınırlı monarşidir. Kraliyet Hükümrânlığı, 27 Mart 1953 tarihli Taht Yasasında belirtilen hükümlere göre, miras yoluyla erkek ya da kıza intikal eder.

Madde 3.

Yasama kuvveti müşterek olarak Kral ve Millet Meclisine aittir. Yürütme kuvveti Kral'a aittir. Yargı kuvveti mahkemelere aittir.

Madde 4.

Danimarka Halk kilisesi Evanjel-Luter kilisesidir ve bu haliyle devlet tarafından desteklenir.

Bölüm II.

Madde 5.

Millet Meclisinin onayı olmadan Kral ülkesini başka ülkelerde temsil edemez.

Madde 6.

Kral, Evanjel-Luter Kilisesi mensubu olmalıdır.

Madde 7.

Kral 18 yaşını doldurunca reşittir. Aynı hüküm vâliht için de geçerlidir.

Madde 8.

Kral, tahta çıkmadan önce, Anayasaya kayıtsız-şartsız uyacağı teminatını, yazılı olarak Devlet Şurasına sunar. Kral'ın bu Sadakat Mazbatasını aslının aynısı olmak kaydıyla, iki nüsha olarak tanzim edilir, bir nüshası Millet Meclisinin arşivinde saklanır, diğeri de devlet arşivine konur. Kral, görevin kendisine intikalinin hemen akabinde, yokluğundan veya başka bir sebepten dolayı Sadakat Mazbatasını veremez ise, Kral'ın görevleri, bu şart yerine getirilene kadar ve kanunla farklı bir yöntem belirtilmemişse, Devlet Şurası tarafından

yerine getirilir. Kral, tahtın veliahdı olarak, tahtın kendisine intikalinden önce hâlihazırda Sadakat Mazbatasını vermişse, taht boşalır boşalmaz görevine hemen başlar.

Madde 9.

Kral'ın reşit olmaması, hastalığı veya yokluğu gibi durumlarda bu görevin nasıl yürütüleceği yasayla belirlenir. Millet Meclisi, tahtın boşalmasında tahta geçecek bir veliahdın bulunmaması halinde, bir Kral seçer ve tahtın gelecekteki varisini belirler.

Madde 10.

(1) Kral'ın, görev süresince alacağı devlet ödeneği yasayla belirlenir. Hangi kale, saray ve diğer devlet mallarının Kral'ın kullanımına tahsis edileceği de bu kanunla belirlenir.

(2) Devlet ödeneğinden borç tahsilâtı yapılamaz.

Madde 11.

Kraliyet Hanedanlığı mensuplarına verilecek yıllık ödenek yasayla belirlenir. Bu yıllık ödenek Millet Meclisinin onayı olmadan Kraliyet Birliği sınırları dışında kullanılamaz.

Bölüm III.

Madde 12.

Kral, bu anayasada belirlenen sınırlamalar dâhilinde Kraliyet Birliğinin bütün kurumlarının en üst yetkili makamıdır ve yetkilerini hükümet vasıtasıyla yürütür.

Madde 13.

Kral edimlerinde sorumluluktan muaf olup, kişiliği kutsaldır. Bakanlar hükümet işlerinin yürütülmesinden sorumludurlar; sorumlulukları yasalarla düzenlenir.

Madde 14.

Kral, Başbakan ve diğer bakanları atar ve azleder. Kral, bakanların sayısını ve bakanlar arasında görev dağılımını belirler. Yasalar ve hükümet kararları, Kral'ın ve ilgili bir veya birkaç bakanın imzalarıyla geçerlilik kazanır. Her bir bakan imzaladığı kararnameden sorumludur.

Madde 15.

(1) Millet Meclisinden güvensizlik oyu almış bir bakan görevinde kalamaz.

(2) Millet Meclisi Başbakana güvensizlik oyu vermişse, Başbakan genel seçim ilan eder, aksi takdirde hükümet olarak istifa etmek zorundadır. Güvensizlik oyu almış veya istifa etmiş bir bakan, yerine yeni bir bakan atanıncaya kadar görevini sürdürür. Bu durumdaki bakan, sadece bakanlığındaki zorunlu işlerin sorunsuz olarak işleyişi için gerekli olabilecekleri yerine getirir.

Madde 16.

Kral veya Millet Meclisinin istemiyle, bakanlar hakkında, icraatlarıyla ilgili soruşturma açılabilir. Bakanların icraatlarıyla ilgili olarak haklarındaki açılan davalarda hükmü Yüce Divan verir.

Madde 17.

(1) Devlet Şurası, bakanlardan ve reşit olmuş veliahttan oluşur. Devlet Şurasının Başkanlığını, 8'inci maddede belirtilen ve yasama gücünün 9'uncu maddeye binaen Devlet Şurasının yetki ve yürütmesine tevdi ettiği durumların dışında, Kral yapar.

(2) Tüm yasalar ve yürütme ile ilgili önemli konular Devlet Şurasında görüşülür.

Madde 18.

Kral, mazeretinden dolayı Devlet Şurasını toplayamadığı hallerde, Devlet Şurasında görüşülmesi gereken konuları Bakanlar Kuruluna bırakabilir. Bakanlar Kurulu Başbakanın başkanlığında tüm bakanlardan oluşur. Her bir bakanın oyu bir tutanağa yazılır ve kararlar oyçokluğuyla alınır. Bakanlar Kurulunda müzakere edilmiş ve imzalanmış tutanak başbakan tarafından Kral'a sunulur. Kral bu tutanağı olduğu şekliyle onaylayabilir veya konuyu Devlet Şurasına görüşülmek üzere iletir.

Madde 19.

(1) Kral, devletlerarası ilişkilerde Kraliyet Birliğini temsil eder.

Kral, Millet Meclisinin onayı olmadan, ülke sınırlarını genişleten veya daraltan veya gerçekleştirilmesi için meclisin katılımını gerektiren veya bunun dışında büyük öneme sahip bir girişimde bulunamaz. Yine aynı şekilde, meclisin onayı olmadan, daha önce meclisin onayı ile yapılmış bir antlaşmayı feshedemez.

(2) Kral, Kraliyet Birliğine veya Danimarka Silahlı Kuvvetlerine yönelik bir askeri saldırıya karşılık vermenin haricinde, meclisin onayı olmaksızın yabancı bir ülkeye karşı askeri güç kullanamaz. Bu maddeye binaen Kralın alacağı önlemler görüşülmek üzere derhal Millet Meclisi gündemine getirilir. Millet Meclisi tatildeyse acilen toplantıya çağrılır.

(3) Millet Meclisi, kendi içinden bir Dış Politika Kurulu seçer. Hükümet önemli dış politika konularında karar almadan önce, kurulun tavsiye ve görüşlerini alır. Dış Politika Kurulunun işleyişi yasayla düzenlenir.

Madde 20.

(1) Bu Anayasa'da belirtilen yetkiler, yasal düzenleme ile belirli ölçüde, ülkeler arası karşılıklı antlaşmalara göre kurulmuş organlara devredilebilir. Bu organlar, ülkeler arası hukuk düzeni ve işbirliğini geliştirmeyi amaçlayan organlardır.

(2) Bu amaçla Millet Meclisine sunulan kanun teklifinin kabulü için Millet Meclisi üye sayısının altıda beşinin oyu gerekir. Eğer bu oranda oy çokluğu elde edilemez ve salt çoğunluk elde edilir ise ve hükümet kanun

teklifini destekler ise, teklif salt çoğunluk ile onaydan sonra referanduma sunulur. Referandumda seçmenler kabul veya red oyu kullanırlar. Referandum 42'nci maddeye göre gerçekleştirilir.

Madde 21.

Kral, Millet Meclisine kanun teklifi ve başka tekliflerin sunulmasını sağlar.

Madde 22.

Millet Meclisi tarafından nihai olarak kabul edilen bir yasa en geç otuz gün içinde Kral tarafından onaylandığı takdirde yürürlüğe girer. Kral yasanın yayımlanması ve uygulanmasını emreder.

Madde 23.

Acil durumlarda, Millet Meclisinin toplanamaması halinde, Kral, Anayasaya aykırı olmamak ve meclis toplanınca en kısa zamanda meclisin kabulü veya reddi için meclise sunulmak kaydıyla, geçici yasa çıkarabilir.

Madde 24.

Kral, özel ve genel af ilan etme ayrıcalığını haizdir. Yüce Divan tarafından yargılanmış ve hüküm almış bakanlar yalnızca Millet Meclisinin onayı ile Kral tarafından affedilebilirler.

Madde 25.

Kral, gerek doğrudan, gerekse devlet kurumları aracılığı ile gerekli izinleri veya yasalardaki istisnai durumları belirler. Bu yetki, 5 Haziran 1849 tarihinde yürürlükte olan veya bu tarihten sonra yasalarda belirlenmiş yetkiye göre kullanılır.

Madde 26.

Kral yasa gereğince para bastırabilir.

Madde 27.

(1) Kadrolu devlet memuru istihdam etme yasalarla belirlenir. Danimarka vatandaşı olmayan hiçbir kimse kadrolu devlet memuru görevine atanamaz. Kral tarafından kadrolu devlet memurluğuna atanan kişiler Anayasaya bağlı kalacaklarına ant içerler.

(2) Kadrolu devlet memurlarının görev yerleri değişimi, işten çıkarılmaları ve emekli edilmeleri yasalarla belirlenir ve uygulamalarda 64'üncü maddeye uyulur.

(3) Kral tarafından kadrolu devlet memurluğuna atanan kişilerin görev yerleri, görev yeri değişikliği ile maddi zarara uğramamaları ve görev yeri değişikliği ile normal hakların saklı kalmasıyla erken emekliliğe ayrılma seçeneği hakkı verilmesi şartıyla, değiştirilebilir.

Bölüm IV.

Madde 28.

Millet Meclisi, azami 179 üyeden oluşur, 2 üye Faroe adalarından seçilir ve 2 üye Grönland'dan seçilir.

Madde 29.

(1) Ülkede kalıcı süreyle ikamet eden, ikinci fıkrada belirtilen seçme ve seçilme yaş şartını karşılayan ve mümeyyiz olan her Danimarka vatandaşı seçme ve seçilme hakkına sahiptir. Sabıkalı olmak ve fakirlik yardımı almanın ne derece bu hakka engel olabileceği yasalarla belirlenir.

(2) Seçme ve seçilme yaşı, 25 Mart 1953 tarihinde gerçekleştirilen referandumda kabul edilmiş yaş sınırıdır. Bu yaş sınırı yasayla değiştirilebilir. Millet Meclisi tarafından kabul edilmiş yaş sınırını değiştiren bir yasa teklifi, Kral tarafından, ancak 42'nci maddenin beşinci fıkrasında belirtilen referandumda kabul edildikten sonra onaylanabilir.

Madde 30.

(1) İşlediği bir suçtan ötürü milletin nazarında Millet Meclisine üye olmaya layık bulunmayan bir kişi olmamak kaydıyla, Millet Meclisine, seçme ve seçilme hakkı olan herkes seçilebilir.

(2) Kadrolu Devlet memuru olarak görevli olan memurlar Millet Meclisine seçilince hükümetten izin almadan seçimi kabul ederler.

Madde 31.

(1) Millet Meclisi üyeleri genel seçimlerle, doğrudan ve gizli oyla seçilirler.

(2) Seçme ve seçilme hakkının kullanılmasıyla ilgili kurallar seçim yasasıyla belirlenir. Bu yasayla, farklı görüşlerin temsil edilmesini sağlamak için seçim yöntemi ve tek aday çıkaran seçim çevrelerinde nispi oy dağılımı uygulamasının olup olmayacağı belirlenir.

(3) Seçim bölgelerinde üye dağılımı belirlenirken, nüfus sayısı, seçmen sayısı ve nüfus yoğunluğu göz önünde bulundurulur.

(4) Millet Meclisi üye vekillerinin seçimi ve bu üyelerin meclise katılımı ve seçimin yenilenmesinin zorunlu olması durumunda uygulanacak kurallar seçim yasası ile belirlenir.

(5) Grönland'ın Millet Meclisinde temsili ile ilgili özel kurallar yasayla belirlenir.

Madde 32.

(1) Millet Meclisi üyeleri dört yıl süreyle seçilirler.

(2) Kral her zaman yeni seçim ilan edebilir. Yeni seçim yapılırken, bir önceki seçim döneminde seçilen üyelerin görev süresi sona erer. Yeni seçimden sonra belirlenen bakanlar kurulu başbakan tarafından Millet Meclisine sunulmadan önce yeni seçim ilan edilemez.

(3) Başbakan, Millet Meclisinin görev süresi dolmadan önce yeni seçimlerin yapılmasını sağlar.

(4) Yeni seçim yapılmadan önce hiç bir şekilde vekillerin üyeliği sona ermez.

(5) Faroe ve Grönland adaları temsilcilerinin görev sürelerinin başlangıcı ve sona ermesine ilişkin özel hükümler yasayla belirlenebilir.

(6) Bir milletvekilinin, seçim liyakatini kaybetmesi halinde vekilliği sona erer.

(7) Seçimi onaylanan her bir yeni milletvekili, Anayasaya sadakati üzerine yemin eder.

Madde 33.

Millet Meclisi, üyelerin seçiminin geçerliliğini kendisi belirler ve üyeliğe liyakatin kayıp edilip edilmediğine kendisi karar verir.

Madde 34.

Millet Meclisinin dokunulmazlığı vardır. Meclisin güvenliğine ve dokunulmazlığına karşı gelen, o amaçlı bir emir veren veya emre uyan her kimse vatan hainliği suçu işlemiş olur.

Bölüm V.

Madde 35.

(1) Yeni seçilen Millet Meclisi, Kral tarafından daha önce toplantıya çağrılmadıkça, seçimden sonraki 12'nci günde saat 12'de toplanır.

(2) Vekillerin seçimi onaylandıktan hemen sonra Millet Meclisi başkan ve başkan vekilini seçerek toplanır.

Madde 36.

(1) Yasama yılı Ekim ayının ilk Salı günü başlar ve gelecek yılın aynı Salı gününe kadar devam eder.

(2) Yasama yılının ilk günü saat 12'de meclis üyeleri toplanır ve Millet Meclisi yeni yasama dönemine başlar.

Madde 37.

Millet Meclisi hükümetin başkenti olan yerde toplanır. Olağanüstü hallerde ülke sınırları dâhilinde başka bir yerde toplanabilir.

Madde 38.

(1) Millet Meclisinin ilk toplantısında başbakan ülkenin genel durumu ve hükümetin uygulamaya koyacağı tedbirler hakkında bilgi verir.

(2) Bu toplantı ve konuşmanın devamında genel bir görüşme yapılır.

Madde 39.

Millet Meclisi Başkanı gündemi belirterek meclisi toplantıya çağırır. Meclis üyelerinden beşte ikisi veya Başbakan, gündem belirterek meclisin toplanması için yazılı talepte bulununca, Meclis Başkanı meclisi toplantıya çağıracaktır.

Madde 40.

Bakanlar, meclis iç tüzüğüne uymak kaydıyla, görevleri gereği meclis toplantılarına katılıp görüşmelerde meclis kürsüsünde, ihtiyaç duydukları derecede, söz almaya yetkilidirler. Bakanlardan yalnızca Millet Meclisine üye olanlar oylamalara katılabilirler.

Madde 41.

(1) Her meclis üyesi, meclise kanun teklifi veya başka teklifler sunabilir.

(2) Bir kanun teklifi, 3 defa mecliste görüşülmeden oylanıp yasalaşamaz.

(3) Meclis üyelerinin beşte ikisi, mecliste görüşülen bir kanun teklifinin 3'üncü görüşmesinin, 2'nci görüşmeden sonra 12'nci günden önce yapılmaması yönünde istekte bulunabilirler. Bu istek yazılı şekilde ve isteği yapan üye tarafından imzalı olarak meclis başkanına sunulur. Bu şekilde bir erteleme şu konularla ilgili kanun tekliflerinde uygulanamaz; mali bütçe kanunu, ek bütçe kanunu, geçici bütçe kanunu, devlet borçlanma kanunu, vatandaşlık kanunu, istimlâk kanunu, dolaylı vergi kanunu ve acil durumlarda ertelenmesi kanunun amacına uygun olmayan haller.

(4) Seçimlerin yenilenmesi halinde ve yasama yılının sonunda, Meclis tarafından henüz onaylanmamış tüm kanun teklifleri ve diğer teklifler geçerliliklerini yitirirler.

Madde 42.

(1) Bir kanun teklifi Millet Meclisi tarafından kabul edildikten sonra, Millet Meclisi üyelerinin üçte biri kanun teklifinin referanduma sunulmasını, kanun teklifinin kabul edildiği tarihten itibaren üç takvim günü içinde, Meclis Başkanından talep edebilirler. Bu talep yazılı şekilde ve talepte bulunan üyeler tarafından imzalanmış olmalıdır.

(2) Referanduma sunulan hiçbir kanun teklifi (bkz. altıncı fıkra), yedinci fıkroda belirtilen istisnai hal haricinde, birinci fıkroda belirtilen mühlet dolmadan önce veya yukarıda belirtilen referandum talebi yapılmadan önce Kral tarafından onaylanamaz.

(3) Bir kanun teklifi hakkında referandum talebinde bulunulmuş ise, Millet Meclisi, teklifin nihai oylanmasından itibaren 5 gün içinde, teklifin işlemden kalkması yönünde karar verebilir.

(4) Millet Meclisi, üçüncü fıkraya göre bir karar almaması halinde, kararın referanduma sunulması yönünde bilgi en kısa zamanda Başbakanlığa iletilir ve Başbakanlık yasayı Resmi Gazete'de yayımlatır ve referandum oylamasını ilan eder. Referandum, başbakanlığın düzenlemesine uygun olarak, ilan tarihinden en erken on iki en geç on sekiz gün sonra gerçekleşir.

(5) Referandumda evet veya hayır oyu kullanılır. Kanun teklifinin reddedilebilmesi için oylamaya katılan seçmenlerin salt çoğunluğunun bulunması ve toplam seçmenlerin en az yüzde otuzun karşı oy vermesi gereklidir.

(6) Aşağıda belirtilen kanun teklifleri referanduma sunulamaz; mali bütçe kanunu, ek bütçe kanunu, geçici bütçe kanunu, devlet borçlanma kanunu, maaş ve emeklilik maaşı kanunu, vatandaşlık kanunu, istimlâk kanunu, doğrudan ve dolaylı vergilendirme kanunu ve uluslararası sözleşmelere istinaden gerekli düzenleme için yapılan kanunlar. Bunların referanduma sunulabilecekleri özel bir kanunla düzenlenmedikçe, 8, 9, 10 ve 11'inci maddelerde belirtilen kanunların teklifi ve 19'uncu maddede belirtilen kararnameler de bu kapsamdadır. Anayasa değişiklikleri 88'inci madde hükümlerine tabidir.

(7) Olağanüstü durumlarda, referanduma sunulması mümkün olan bir kanun, bu kanun metninde özellikle belirtilmiş olması kaydıyla, Kral tarafından oylamadan hemen sonra onaylanabilir. Millet Meclisi üyelerinin üçte birinin birinci fıkrada belirtilen kurallara göre referandum talebinde bulunmaları halinde kanun teklifi veya onaylanan kanun yukarıda belirtilen esaslara göre referanduma sunulur. Kanun referandumda reddedilmişse, referandum sonucu Başbakan tarafından gecikmeksizin ve referandumdan en geç 14 gün sonra Resmi Gazete'de ilan edilir. Kanun, Resmi Gazete'de yayımlandıktan sonra hükmünü yitirir.

(8) Faroe Adaları ve Grönland da düzenlenecek referandumun kapsamı dâhil referandum kuralları yasayla düzenlenir.

Madde 43.

Yasayla belirlenmemiş hiç bir vergi tahsil edilemez, değiştirilemez veya işleminden kaldırılamaz. Aynı şekilde, yasayla belirlenmedikçe hiçbir kimse askere çağrılmaz ve devlet borçlanması gerçekleştirilemez.

Madde 44.

(1) Kanunla belirlenmeden hiç bir yabancı vatandaşlık alamaz.

(2) Yabancıların gayrimenkul sahibi olmaları hakkında gerekli düzenleme yasayla belirlenir.

Madde 45.

(1) Gelecek yılın mali bütçe kanunu teklifi yeni bütçe yılının başlamasından 4 ay önce Millet Meclisine sunulmak zorundadır.

(2) Mali bütçe yılı kanun teklifinin yeni yıl başlamadan önce oylanıp sonuçlanması beklenmiyorsa, Millet Meclisine geçici bütçe kanunu teklifi sunulabilir.

Madde 46.

(1) Mali bütçe yılı kanunu veya geçici bütçe kanunu teklifi Millet Meclisi tarafından onaylanmadan yeni vergi koyulamaz.

(2) Millet Meclisi tarafından onaylanan mali bütçe kanunu veya ek bütçe kanununda, ya da geçici bütçe kanununda belirtilmemiş hiçbir harcama yapılamaz.

Madde 47.

(1) Devlet mali raporu mali bütçe yılının sona ermesinden en geç alt ay sonra Millet Meclisine sunulur.

(2) Millet Meclisi bir kaç denetçi seçer, Denetçiler yıllık devlet mali raporunu inceler, devletin gelirlerinin devlet mali raporuna usulüne uygun şekilde kaydedilip kaydedilmediğini ve harcamaların mali bütçe kanunu veya diğer bütçe kanunlarına aykırı yapılıp yapılmadığını kontrol ederler. Denetçiler ihtiyaç gördükleri tüm bilgi ve belgeleri talep etme hakkına sahiptirler. Denetçilerin sayısı ve görevleri yasayla düzenlenir.

(3) Devlet mali raporu, Denetçilerin görüşleriyle birlikte kabul için Millet Meclisine sunulur.

Madde 48.

Millet Meclisi, çalışma kuralları ve düzenini belirleyen meclis iç tüzüğünü kendisi belirler.

Madde 49.

Millet Meclisi oturumları halka açıktır. Meclis başkanı veya içtüzükte belirtilen sayıda üye veya bir bakan yetkisiz kişilerin kurul salonundan çıkartılmasını isteme hakkına sahip olup, bu istem üzerine, gündemdeki konunun kapalı veya açık oturumda görüşülüp görüşülmeyeceği kararlaştırılır.

Madde 50.

Millet Meclisi yalnızca üye sayısının yarısından bir fazlasının oturuma ve oylamaya katılması ile karar alabilir.

Madde 51.

Millet Meclisi, üyeleri arasından genel konularda araştırma komisyonu kurabilir. Bu komisyonlar özel veya kamu kurum ve kuruluşlarından gerek yazılı gerekse sözlü olarak bilgi talep etme yetkisine sahiptir.

Madde 52.

Milletvekilleri komisyon üyeliklerine ve görevlere partilerin üye sayısına göre orantılı şekilde seçilir.

Madde 53.

Milletvekilleri, meclisin onayı ile kamuoyunun menfaatlerini ilgilendiren her konuyu mecliste tartışmaya açar ve konuyla ilgili gerekli bakana soru önergesi sunar ve cevap isteyebilir.

Madde 54.

Millet Meclisine dilekçeler yalnızca meclis üyeleri tarafından sunulabilir.

Madde 55.

Devletin sivil ve askeri idaresinin denetlenmesi maksadıyla Millet Meclisi tarafından meclis dışından görevlendirilecek bir veya iki kişinin atanmasına ilişkin esaslar yasal düzenlemeyle belirlenir.

Madde 56.

Milletvekilleri, hiç bir şekilde seçmenlerinden emir almadan, yalnızca kendi iradelerine bağlı şekilde hareket ederler.

Madde 57.

Suçüstü halleri hariç, Millet Meclisinin onayı olmadan hiç bir milletvekili yargılanamaz, ya da hiç bir şekilde tutuklanamaz. Meclis içindeki ifadelerinden dolayı, hiç bir milletvekili, Meclisin onayı olmadan meclis dışında sorgulanamaz.

Madde 58.

Milletvekilleri yıllık ödenek alırlar, bu ödeneğin miktarı seçim yasasında belirlenir.

Bölüm VI.**Madde 59.**

(1) Yüce Divan; altı yıl görev yapmak üzere görevde en kıdemli Yargıtay üyesi hâkim arasından seçilen azami onbeş ve Millet Meclisi tarafından nispi temsiliyet esasına uygun olarak aynı sayıda seçilen üyelerden oluşur. Seçilen her asil üye için bir veya birkaç yedek üye seçilir. Milletvekilleri, Yüce Divan üyeliğine seçilemez ve Yüce Divanda görev alamazlar. Bir defaya mahsus yargılamada Yargıtay hâkimi üyeler yargılamaya katılamazlar ise, eksik üye sayısına eş değer sayıda Millet Meclisi tarafından en son seçilen üyeler davaya katılmazlar.

(2) Yüce Divan, üyeleri arasından Başkanı seçer.

(3) Yüce Divanda bir dava açılmış ise, Millet Meclisi tarafından seçilen üyeler o dava sonuçlanıncaya kadar, görev süreleri sona erse bile, görevlerine devam ederler.

(4) Yüce Divan ile ilgili kurallar yasayla düzenlenir.

Madde 60.

(1) Yüce Divanda, Kral veya Millet Meclisi tarafından bakanlar hakkında açılan davalar hükme bağlanır.

(2) Kral, devlet güvenliğini ciddi şekilde tehdit ettiği kanaatini taşıdığı başka suçları işleyenlerin de Millet Meclisinin onayıyla Yüce Divanda yargılanmasını talep edebilir.

Madde 61.

Yargı yetkisinin kullanılması yalnızca yasayla düzenlenir. Yargı yetkisine sahip özel mahkemeler kurulamaz.

Madde 62.

Yargının idaresi her daim yürütme erkinden ayrı tutulur. Bu alanda kurallar yasayla belirlenir.

Madde 63.

(1) Mahkemeler, idarenin yetki kapsamıyla ilgili her türlü ihtilafı karara bağlamakla yetkilidir. Ancak, söz konusu yetkiyi yargıya taşıyan kişi, bunu mahkemeye taşımış olmakla, idarenin vermiş olduğu karara geçici olarak uymaktan muaf kalmaz.

(2) İdari işlemlere yapılan itirazlar kanun gereği bir veya daha fazla idare mahkemesi tarafından karara bağlanabilir. İdare mahkemesinin kararı Yargıtay nezdinde temyiz edilebilir. Bu usulün esasları kanunla belirlenir.

Madde 64.

Hâkimler, görevlerini yerine getirirken her bakımdan kanunla bağlıdırlar. Mahkeme kararı olmadan görevlerinden alınamazlar. Aynı şekilde, mahkemelerin teşkilatında gerçekleştirilen yapısal değişiklikler hariç olmak üzere, kendi istekleri olmadan görev yerleri değiştirilemez. Bir hâkim, 65 yaşını doldurunca, yaş haddinden dolayı görevini bırakması gereken zamana kadar, maaşı ödenmek şartıyla, emekliye ayrılabilir.

Madde 65.

(1) Muhakeme ve yargılama, mümkün olduğu derecede halka açık ve duruşmalı olacaktır.

(2) Ceza muhakemesinde vatandaş yargılamaya katılırlar. Hangi davalarda ve hangi durumlarda vatandaşların duruşmalara katılacağı kanunla belirlenir, aynı şekilde hangi davalarda jürilerin yargılamaya katılacağı da kanunla belirlenir.

Bölüm VII.**Madde 66.**

Millet Kilisesinin kuruluşuna ilişkin esaslar kanunla belirlenir.

Madde 67.

Vatandaşlar dini inançlarına göre istedikleri şekilde ibadet etmek için cemaat oluşturabilirler. Ancak öğrenilen ve uygulanan hiç bir şey ahlak değerlerine ve kamu düzenine aykırı olmamalıdır.

Madde 68.

Hiç kimse kendi dininden başka bir dini topluluğa maddi destekte bulunmaktan sorumlu değildir.

Madde 69.

Millet Kilisesinden ayrı olan dini topluluklara ilişkin esaslar kanunla düzenlenir.

Madde 70.

Hiç kimsenin, dini inancından veya etnik kökeninden dolayı vatandaşlık haklarından ve siyasal haklardan bütünüyle yararlanması engellenemeyeceği gibi, hiç kimse aynı sebeplerden dolayı genel vatandaşlık görevlerini ifa etmekten imtina edemez.

Bölüm VIII.**Madde 71.**

(1) Kişisel hürriyet dokunulmazdır. Hiç bir Danimarka vatandaşı siyasi görüşü, dini inancı veya etnik kökeninden dolayı kişisel hürriyetlerinden yoksun bırakılamaz.

(2) Kişisel hürriyetler ancak kanun gereğince kısıtlanabilir.

(3) Tutuklanan her kimse 24 saat geçmeden hâkim huzuruna çıkarılır. Eğer tutuklanan kişi, hâkim huzuruna çıktıktan sonra anında serbest bırakılamaz ise hâkim, yazılı olarak ve sebepleri belirtilerek, mümkün olan en kısa süre içinde ve azami 3 gün içinde tutukluluğun devamının gerekip gerekmediğini karara bağlar; eğer tutuklunun kefalet karşılığında serbest bırakılması mümkünse, kefaletin cinsi ve miktarını belirler. Yerel şartların bu düzenlemeyi gerektirmesi halinde, Grönland ile ilgili tutuklamalarda bu madde hükmü kanun uyarınca uygulanmayabilir.

(4) Hâkimin vermiş olduğu kararı, muhatap kişi anında bir üst mahkemeye ayrıca temyiz edebilir.

(5) Hiçbir kimse, para cezası veya hafifletilmiş hapis cezası gerektiren suçlardan dolayı tutuklanamaz.

(6) Ceza muhakemesi dışında olan ve bir mahkeme kararı, ya da yabancılar kanunu kapsamında olmaksızın gerçekleştirilen bir tutuklama, tutuklu veya onun adına talepte bulunan bir kişinin isteği üzerine karar için genel mahkemeye veya başka bir yargı yetkisi olan kuruma sunulur. Bu konuyla ilgili usuller yasayla düzenlenir.

(7) Altıncı fıkrada belirtilen durumda olan kişilerin hakları Millet Meclisi tarafından seçilen bir kurul tarafından denetlenir. Bahis konusu olan kişiler bu kurula başvuru hakkına sahiptirler.

Madde 72.

Herkes konut masuniyetine sahiptir. Kanunda belirtilen istisnai haller haricinde, bir yargı kararı olmaksızın konutlarda arama yapılamaz, buradaki mektup ve sair dokümanlara el konulamaz veya incelenemez ve posta, telgraf ve telefon haberleşmesinin gizliliği ihlal edilemez.

Madde 73.

(1) Mülkiyet hakkı dokunulmazdır. Kimse, kamu yararı gerektirmedikçe, mülkünden vazgeçmeye zorlanamaz. Bir kişi, kanunda belirtilen esaslarla ve kendisine tazminat ödenerek mülkünden vazgeçebilir.

(2) İstimlâk amaçlı bir kanun teklifi Millet Meclisinde nihai olarak oylandıktan sonra, meclis, bu kanun teklifinin kabul edildiği tarihten itibaren üç gün içerisinde, üyelerinin üçte birinin oyuyla kanun teklifinin yeni genel seçim yapıp, ondan sonra toplanan meclis tarafından onaylandıktan sonra Kralın onayına sunulmasını isteyebilir.

(3) İstimlâk işleminin yasaya uygunluğu ve tazminatın miktarı ile ilgili her itiraz yargıya intikal ettirilebilir. İstimlâk bedeline ilişkin itirazlar kanun gereğince, bu amaçla kurulan mahkemelere havale edilebilir.

Madde 74.

Meslek ve iş hayatında serbestlik ve eşitliği kısıtlayan ve kamu yararına olmayan her çeşit sınırlama yasayla kaldırılır.

Madde 75.

(1) Kamu yararı geliştirmek amacıyla, eli iş tutan her vatandaşın eşit şartlarda çalışmasını ve kendi yaşamını güvence altına alabilmesini sağlamak için gereken ortamın kurulabilmesi için çaba gösterilecektir.

(2) Kendi ve bakmakla yükümlü olduğu yakınlarının geçimini kendi imkânlarıyla temin edemeyen ve geçimi başkalarının sorumluluğunda bulunmayan kişiler, devlet yardımı alabilirler, ancak bu kişiler yardım karşılığında yasa gereği belirlenen yükümlülükleri yerine getirmelidir.

Madde 76.

Okul çağında olan her çocuk, ilköğretim kurumlarından ücretsiz eğitim alma hakkına sahiptir. Kendi çocuğuna, ya da vesayeti altındaki çocuğa eğitim veren veliler ya da vasiler çocuklarına, vesayetleri altındaki çocuklara ilköğretim kurumlarında sunulan eş değerde eğitimle bir eğitim sağlıyorsa, bu çocukları ilköğretim kurumlarına göndermek zorunda değildirler.

Madde 77.

Herkes, bunlardan ötürü mahkemeler önünde sorumlu tutulabilecek olmak kaydıyla, düşünce ve kanaatlerini yazılı ve sözlü olarak açıklama ve yayma hakkına sahiptir. Sansür ve başka engelleyici kurallar bir daha asla uygulamaya konulamaz.

Madde 78.

(1) Vatandaşlar, önceden izin almadan yasal olan her amaç için dernek kurma hürriyetine sahiptir.

(2) Amaçlarına şiddetle, şiddete teşvik ederek ulaşmaya çalışan veya farklı düşünenleri benzeri illegal yöntemlerle etkilemeye çalışan dernekler mahkeme kararıyla kapatılır.

(3) Hiç bir dernek bir hükümet kararıyla kapatılamaz. Ancak bir dernek, derhal kapatılma talebiyle dava açılması kaydıyla geçici olarak yasaklanabilir.

(4) Siyasi derneklerinin kapatılmasına ilişkin davalar hiç bir izin almadan Yargıtay'a intikal edilebilir.

(5) Kapatma kararının hukuki etki ve sonuçları yasayla düzenlenir.

Madde 79.

Herkes, önceden izin almadan, silahsız toplantı düzenleme hakkına sahiptir. Kamusal alanda düzenlenen toplantıları Polis izleyebilir. Açık havada yapılan toplantılar, kamu düzenini tehdit etmesi riski varsa, yasaklanabilir.

Madde 80.

Kargaşalık çıkması durumunda, silahlı kuvvetler, kendilerine saldırı olmadığı hallerde, 3 defa Kral ve kanun adına dağılmaları yönünde uyarı yaptıktan ve uyarıya yanıt alınamadıktan sonra kalabalığa müdahale edebilir.

Madde 81.

Eli silah tutar her erkek vatandaş, kendi imkânları dâhilinde, anavatanın korunmasına yasalarla belirlenen kurallar çerçevesinde katkıda bulunmakla yükümlüdür.

Madde 82.

Belediyelerin faaliyetlerini özerk şekilde ve devlet denetiminde düzenleyip yürütebilme hakları kanunla düzenlenir.

Madde 83.

Yasalarda belirtilmiş her türlü soyluluk, özel hak, rütbe ve sınıf ayrılığı kaldırılmıştır.

Madde 84.

Sermaye dağılımı veya toprak paylaşımı hususunda hiçbir zümreye veya kişiye imtiyazlı haklar tanınmaz.

Madde 85.

Silahlı kuvvetler için, 71, 78 ve 79'uncu maddede belirtilen kurallar yalnızca askeri kanunlarla belirlenen sınırlamalar çerçevesinde uygulanabilir.

Bölüm IX.

Madde 86.

Belediye Meclisi ve Dini İdare Kurullarına seçme ve seçilme yaşı, Millet Meclisi'ne seçme ve seçilme yaşıyla aynıdır. Faroe Adaları ve Grönland için, aynı organlar için seçme ve seçilme yaşı kanunla veya kanuna göre düzenlenir.

Madde 87.

İzlanda ile Danimarka arası birliğini fesheden yasaya göre, Danimarka vatandaşlarıyla eşit haklara sahip olan İzlanda vatandaşları, Danimarka Anayasasında Danimarka vatandaşlarına tanınan haklardan aynen yararlanırlar.

Bölüm X.

Madde 88.

Millet Meclisi bir anayasa değişikliğini teklifini kabul eder ve hükümet bu değişikliği desteklerse genel seçim ilân edilir. Eğer yeni seçilen Millet Meclisi anayasa değişikliği teklifini aynı şekliyle onaylarsa, bu onaydan sonra 6 ay içinde değişiklik teklifi seçmenlerin kabulü veya reddi için referandum yoluyla seçmenlere sunulur. Bu oylama için gerekli kurallar yasayla belirlenir. Oylamaya katılanların salt çoğunluğu ve toplam seçmenlerin en az yüzde kırkı lehte oy kullanmış ise ve Kral değişikliği onaylarsa, teklif Anayasa olarak kabul edilir.

Bölüm XI.

Madde 89.

Bu anayasa derhal yürürlüğe girer. 5 Haziran 1915 tarihli ve 10 Eylül 1920 tarihli değişiklikle seçilen Kraliyet Meclisi, 4. Bölümde belirtilen şekilde yeni genel seçim yapılncaya kadar devam eder. Yeni genel seçim yapılncaya kadar, 5 Haziran 1915 tarihli ve 10 Eylül 1920 tarihli değişiklikle Kraliyet Meclisi tarafından onaylanan kurallar geçerlidir.

27 MART 1953 TARİHLİ TAHT KANUNU

Madde 1.

Taht, Kral Christian X ve Kraliçe Alexandrine'nin varislerine miras yoluyla intikal eder.

Madde 2.

Kral'ın vefatı halinde taht, öncelik erkek evlada verilmek üzere, Kral'ın erkek ya da kız evladına, aynı cinsiyetten birden fazla evladı var ise yaşça büyük olanına intikal eder. Kral'ın çocuklarından biri vefat ettiğinde, taht hakkı vefat eden evlattan sonraki evlada, bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen esaslarla intikal eder.

Madde 3.

Kral'ın veliht bırakmadan vefat etmesi halinde, taht, öncelik erkek kardeşinde olmak kaydıyla, Kral'ın erkek veya kız kardeşine intikal eder. Kral'ın birden fazla erkek veya kız kardeşi var ise, ya da erkek ya da kız kardeşlerinden herhangi biri vefat etmiş ise, ikinci fıkraya hükümleri gereği uygulanır.

Madde 4.

İki ve üçüncü fıkraya hükümlerine uygun bir veliht bulunmuyor ise, taht, iki ve üçüncü fıkraya hükümlerine uygun olarak, Kral Christian X. ve Kraliçe Alexandrine'nin torunları ve akrabalık derecesine göre en yakınına, erkek akrabalara ve yaşı büyük olanlara öncelik verilerek intikal eder.

Madde 5.

Sadece meşru evlilik sonucu dünyaya gelen çocuklar tahtın veliht olabilirler. Kral, Millet Meclisinin izni olmaksızın evlenemez. Tahtın veliht Kral'ın Devlet Şurasında vereceği izni olmaksızın evlenirse, kendisi ve evlilik sonucu doğan çocukları tahta varislik haklarından yoksun kalırlar.

Madde 6.

Kral'ın tahttan çekilmesi halinde 2 ila 5'inci maddeler arasında kalan hükümler uygulanır.

Madde 7.

Bu kanun, 5 Haziran 1953 tarihli Danimarka Krallığı Anayasasıyla aynı tarihte yürürlüğe girer.

Kaynak: Danimarka Parlamentosu